



ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Oblastní inspektorát Ostrava
Valchařská 15, 702 00 Ostrava
tel.: 595 134 111, fax: 596 115 525
IČ: 41 69 32 05, e-mail: public@ov.cizp.cz, www.cizp.cz

DOŠLO RM 17.05.2009

Spisová značka: 0603034

Č.j.: ČIŽP/49/OOV/SR01/0603034.005/09/VMC

V Ostravě dne 5.5.2009

Rozhodnutí

I. Výroková část

Česká inspekce životního prostředí (dále jen ČIŽP) jako příslušný orgán státní správy podle ust. § 104 odst. (1) a ust. § 112 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "vodní zákon"), v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“)

ukládá subjektu

Název: **VELAMOS, a.s.**

Sídlo: **Sobotín**

IČ: **47672463**

dále jen „právní subjekt“

opatření k nápravě

závadného stavu ve smyslu § 42 odst. 2) vodního zákona směřující k odstranění staré ekologické zátěže v areálu nabyvatele ve Zlatých Horách:

Provést dekontaminaci podzemní vody znečištěné chlorovanými alifatickými uhlovodíky, ropnými uhlovodíky a těžkými kovy v areálu závodu a jeho okolí tak, aby zbytkové znečištění podzemní vody nepřekročilo tyto limity:

Profil	Limit CIU (µg/l)	Limit Cr _{celk.} (µg/l)	Limit Ni (µg/l)	Limit C ₁₀ – C ₄₀ (µg/l)
Profil č.1 Vedený na severní hranici areálu	750	1000	1000	-
Profil č.2 Vedený v úrovni vrtu V 1, kolmo na směr proudění podzemní vody	200	300	300	100
Profil č.3 Vedený mezi vrty V 7 a V 14	20	20	20	-
Vnitřní areál závodu	-	-	-	Bez volné fáze 1000

Lhůta: 31.12.2018

V souladu s § 102, odst. 9 správního řádu toto rozhodnutí brání vykonatelnosti výroků č. 5) a 6) rozhodnutí č. j. 9/OV/662/96/Gö ze dne 19.11.1996.

II. Odůvodnění

Rozhodnutím č.j. 9/OV/662/96/Gö ze dne 19.11.1996 ČIŽP uložila právnímu subjektu opatření k odstranění kontaminace chlorovanými uhlovodíky, těžkými kovy a NEL v areálu společnosti Velamos, a.s. Zlaté Hory. Cílové limity sanace byly stanoveny v souladu s analýzou rizika z roku 1995 jak pro nesaturovanou, tak pro saturovanou zónu s cílem ochránit vodní zdroj pro veřejné zásobování města Zlaté Hory. V době zpracování analýzy rizika byl kontaminační mrak na podzemní vodě rozšířen do vzdálenosti cca 300 m severně od hranice areálu podniku směrem k vodnímu zdroji pro hromadné zásobování obyvatel. S ohledem na příjemce nepřijatelného rizika byly limity zbytkového znečištění podzemní vody stanoveny v bodech 5) a 6) výše uvedeného rozhodnutí takto:

5) Provést dekontaminaci podzemní vody znečištěné ropnými uhlovodíky a těžkými kovy v areálu závodu a jeho okolí tak, aby zbytkové znečištění podzemní vody na čáře procházející vrtem V 1 souběžně se severní hranicí závodu nepřekročilo při jakýchkoliv pohybech vody v ukazateli

NEL	0,1 mg/l
Chrom	0,05 mg/l
Nikl	0,05 mg/l

K tomuto požadavku jsou stanoveny sanační limity pro místa sanace v areálu závodu:

NEL	bez volné fáze
NEL rozpuštěné	1 mg/l
Chrom	0,8 mg/l
Nikl	0,5 mg/l

Lhůta: rok 2000

6) Provést dekontaminaci podzemní vody znečištěné alifatickými chlorovanými uhlovodíky tak, aby zbytkové znečištění podzemní vody na čáře spojující vrt V 14 a vrt V 7 nepřekročilo 0,02 mg/l sumy chlorovaných uhlovodíků.

Sanační limit pro místa sanace se stanoví 0,05 mg/l.

Lhůta ukončení sanace: 2005

Sanační práce byly na zájmové lokalitě zahájeny v roce 1997, od září 1998 sanace pokračovala v řádném režimu dle schváleného projektu prací v nesaturované a saturované zóně metodami diferencované těžby kontaminovaných zemín, sanačního čerpání a ventingu. Diferencovanou těžbou v prostorách kotelny, neutralizace a bývalého turbínového náhonu bylo likvidováno cca 2 300 tun kontaminovaných zemín, která obsahovala 1,73 t CIU. Dalších 213 kg CIU bylo odtěženo metodou ventingu a 87 kg CIU sanačním čerpáním podzemní vody. Metodou odtěžení a sanačního čerpání bylo rovněž likvidováno ohnisko NEL mimo budovy v prostoru bývalého šrotiště. V roce 2000 bylo v nesaturované zóně sanovaného prostoru dosaženo stanovených cílových limitů vyjma prostoru automatárny, kde bylo identifikováno významné sekundární ohnisko znečištění.

Kontaminace podzemní vody byla ověřena ve dvou relativně oddělených zvodních, a to ve zvodni vázané na kolektor fluvialních štěrků Zlatého potoka v areálu závodu a jeho severním předpolí a ve druhé zvodni, která je vázaná na přechodovou eluviální zónu a puklinový systém skalního podloží v areálu závodu a v severním předpolí. Znečištění podzemní vody 1. zvodně bylo zjištěno na ploše větší než 39 000 m² s ohniskem hlavních kontaminantů PCE,

Ni a Cr v areálu závodu (CIU v úrovni 10 000 - 12 000 mg/l) a kontaminačním mrakem vedoucím severovýchodním směrem podél bývalého náhonu směrem k Rožmitálskému potočku. V podzemní vodě druhé zvodně byla kontaminace vysledována do vzdálenosti cca 300 m od hranice závodu, to je cca 1000 m od zdroje podzemní vody pro veřejné zásobování. Těžké kovy v podzemní vodě druhé zvodně mimo areál závodu nebyly ve významném množství zaznamenány.

Po ukončení etapy sanace nesaturované zóny v roce 2000 byla zpracována aktualizace analýzy rizika (3), ze které mimo jiné vyplynulo, že **vodní zdroj pro veřejné zásobování obyvatel města Zlaté Hory (ZH 1, ZH 2) není kontaminantů z areálu společnosti Velamos, a.s. ohrožen.** Kromě prověření směru proudění podzemní vody byla zjišťována možnost migrace chlorovaných uhlovodíků po bázi kvartéru. Za tímto účelem byla sestrojena mapa reliéfu preglaciálního podloží a rovněž mapa území s předpokládaným průběhem preglaciálních koryt. Transport kontaminace podzemní vodou byl doložen matematickým modelem směrem na SSV až SV podél bývalého náhonu, to je mimo vodní zdroj. Toto zjištění mělo zásadní význam pro další postup při realizaci sanace a zejména pro náhled na stanovení cílových opatření k nápravě závadného stavu včetně stanovení cílových limitů sanace. Výsledky matematického modelování podložené rozbory vzorků povrchových vod nad a pod zájmovou lokalitou potvrdily infiltraci chlorovaných uhlovodíků směrem severovýchodním do Zlatého potoka a Rožmitálského potoka v míře, která byla příčinou nedodržení imisních standardů v ukazateli chlorované uhlovodíky povrchového toku. Na základě provedené analýzy možných negativních dopadů kontaminace na zdraví člověka resp. poškození složek životního prostředí byly nově stanoveny aktuální rizika a byl předložen návrh změny cílových parametrů sanace. **Ohroženým subjektem není podle výsledků těchto prací podzemní voda pro veřejné zásobování obyvatel, ale povrchové vody Zlatého potoka a zejména Rožmitálského potoka, které jsou hraničními toky s Polskou republikou.**

Ukončení sanačních prací a dosažení cílových parametrů sanace předpokládal dodavatel sanace dle projektu v termínu do 31.12.2001. Po tomto termínu byla na lokalitě realizována sanace pouze v tzv. přechodném období, a to formou omezeného sanačního čerpání. Práce v přechodném režimu byly dodavatelem sanace na lokalitě realizovány do června 2005, kdy byly z důvodu nezajištění financování úplně zastaveny.

Neuspokojivý stav v řešení staré ekologické zátěže v areálu společnosti ve Zlatých Horách byl podnětem pro uložení opatření dle § 42, odst. 2) a § 115, odst. 16) vodního zákona. Rozhodnutím č.j. 49/OOV/0603034.12/06/VMG ze dne 21.4.2006 uložila ČIŽP mimo jiné provést doplňující průzkum s cílem aktualizovat rozsah znečištění povrchových a podzemních vod v ukazatelích CIU, Cr, Ni a NEL v celém zájmovém území (areál závodu a jeho severní předpolí) a prověřit možnou přítomnost dosud skrytých sekundárních ohnisek kontaminace těžkými kovy (Cr, Ni), chlorovanými uhlovodíky a NEL. Dále pak bylo uloženo na základě výsledků těchto prací navrhnout nové cílové limity sanace a zpracovat projekt intenzifikace sanace.

V souladu s výše uvedeným rozhodnutím byl v roce 2008 společností Ekosystem spol. s r. o. proveden na lokalitě celoplošný vstupní monitoring podzemní i povrchové vody a doplňující průzkum horninového prostředí a sedimentů zaměřený na zjištění potenciálního rizika plynoucího z existence starých podzemních kolektorů. Výsledky průzkumných prací byly shrnuty do závěrečné zprávy z doplňujícího doprůzkumu a monitoringu podzemní vody (5) v listopadu 2008. Provedeným vzorkováním podzemní vody v zájmovém území bylo prokázáno významné snížení míry kontaminace CIU jak z hlediska jejich plošného rozšíření tak z hlediska zjištěných koncentrací v prostoru areálu i severního předpolí, a to ve srovnání s rokem 2005 cca 4 x v samotném areálu a cca 2,5 x v severním předpolí. Ke snížení

koncentrací CIU významně přispěl doposud realizovaný sanační zásah včetně aplikace manganistanu draselného do podzemních vod. Naopak u těžkých kovů byly nově zjištěné průměrné koncentrace v prostoru ohniska cca 2,5 - 3 x vyšší oproti úrovni zjištěné v roce 2005, ke zvýšení koncentrací chromu v podzemní vodě došlo i v prostoru severního předpolí. Pozitivní je skutečnost, že těžké kovy jsou díky svým sorpčním vlastnostem méně mobilní a kontaminační mrak je i aktuálně vázán zejména na ohniska v areálu závodu. Nedořešenou problematikou rovněž zůstává kontaminace NEL, a to zejména pod budovou automatárny.

Pro ověření vztahu podzemních a povrchových vod a kvantifikování cílových limitů sanace byl aktualizován model proudění a transportu kontaminace v zájmovém území. Z modelových výpočtů vychází mimo jiné nutnost sanačního zásahu z důvodu pokračující migrace chlorovaných uhlovodíků. Simulace samovolného vývoje predikuje nepřipustné ovlivnění povrchových vodotečí touto kontaminací. Ovlivnění Zlatého potoka a Rožmitálského potoka chlorovanými uhlovodíky pod zájmovou lokalitou je doloženo aktuálními výsledky monitoringu z listopadu 2008, kdy nebyl splněn imisní limit dle NV č. 61/2003 Sb. v ukazateli PCE. Z modelových výpočtů byly rovněž odvozeny nově navržené cílové limity sanace.

Hlavním kritériem pro stanovení cílových limitů sanace pro podzemní vodu bylo přípustné znečištění povrchových toků v zájmovém území. Dle závěrečné zprávy z doplňujícího doprůzkumu (5) lze negativní dopady očekávat zejména v Rožmitálském potoce, který leží ve směru migrace kontaminačního mraku podél bývalého náhonu. Sanační limity pro prioritní kontaminanty byly nově navrženy ve třech liniích

- profilu 1 - na severní hranice areálu (zejména vrty HSV 12, HSV 33, HSV 15, HSV 13, HMV 102)
- profilu 2 - cca 100 m severně od hranice areálu v úrovni vrtu V 1 (zejména vrty V 1, HMV 23, HSV 45, HMV 26)
- profilu 3 - cca 750 m severně od hranice areálu v úrovni vrtů V 7 (zejména vrty V 7, HMV 32, V 14)

a pro kontaminant $C_{10} - C_{40}$ rovněž pro vnitřní areál (zejména vrty VA-2, HMV 101, VH-4, HSV-11).

Výše uvedený výčet vrtů pro kontrolu kvality podzemní vody ve vztahu k plnění cílových limitů sanace není úplný a bude doplněn na základě výsledků předsanačního doprůzkumu v realizačním projektu intenzifikace sanace.

Původně stanovené cílové limity sanace pro podzemní vodu dle rozhodnutí č.j. 9/OV/662/96/Gö ze dne 19.11.1996, které vycházely z rizika ohrožení kvality podzemní vody pro hromadné zásobování obyvatel, byly stanoveny pro místa sanace (areál závodu) a v linii úrovni vrtu V 1. Tyto limity neodpovídají aktuálně zjištěným rizikům a jeví se v přijatelném čase jako velmi obtížně realizovatelné jak z technologických tak ekonomických důvodů. Vzhledem k nově definovaným rizikům je zřejmé, že limity jsou nepřiměřeně nízké s prognózou jejich dosažení v úrovni cca 150 let. Zachování stávajících limitů by ve svém důsledku vedlo k neúčelnému vynakládání finančních prostředků, protože sanace by sledovala eliminaci neexistujícího rizika.

Je zřejmé, že správní orgán v době vydání rozhodnutí nevěděl a ani nemohl vědět skutečnosti, které byly zjištěny až v rámci probíhajícího sanačního zásahu. Výsledky následně provedených průzkumných prací na lokalitě a zejména závěry aktualizované analýzy rizika (3) jsou nepochybně důvodem pro zpřesnění původního rozhodnutí, a to právě v části cílových limitů sanace.

Na základě závěrů projednání závěrečné zprávy z doplňujícího doprůzkumu a monitoringu podzemní vody (5) dne 19.1.2009 zpracovala společnost EKOSYSTEM spol. s r. o. dodatek č. 1 (7) k této zprávě, který byl na ČIŽP podán dne 20.2.2009. V rámci předložené dokumentace zpracovatel mimo jiné provedl zhodnocení stavu kontaminace ropnými látkami včetně návrhu limitů v ukazateli $C_{10} - C_{40}$ a navrhl lhůty plnění nových cílových limitů sanace.

Lhůta plnění opatření k nápravě je stanovena s ohledem na modelové výpočty, podle kterých dojde ke snížení kontaminace v podzemní vodě na úroveň cílových limitů sanace za šest až sedm let sanačního zásahu v případě realizace navržené varianty sanace, to je vybudování a provozování sanačního drénu. V případě zahájení sanačních prací nejpozději v roce 2011 je předpoklad jejich ukončení v roce 2018.

Na základě zjištěných skutečností a v souladu s předloženým návrhem ČIŽP oznámila dopisem č. j. ČIŽP/49/OOV/SR01/0603034.002/09/VMG ze dne 5.3.2009 zahájení správního řízení o změně nápravných opatření č. 5) a č. 6) rozhodnutí č.j. 9/OV/662/93/Gö ze dne 19.11.1996. V době oznámení o zahájení správního řízení ve věci vycházela ČIŽP zejména z těchto podkladů:

- 1) Rozhodnutí ČIŽP č. j. 9/OV/662/96/Gö ze dne 19.11.1996 ve věci uložení opatření k odstranění staré ekologické zátěže ve společnosti Velamos, a.s. Zlaté Hory.
- 2) Rozhodnutí ČIŽP č. j. 49/OOV/0603034.12/06/VMG ze dne 21.4.2006 ve věci uložení opatření k nápravě dle § 42, odst. 2) a § 115, odst. 16) zákona č. 254/2001 Sb. v platném znění.
- 3) Aktualizace analýzy rizika - Zlaté Hory - Velamos, a.s. divize 03, květen 2001, zpracovatel EKOSYSTEM, spol. s r.o. Praha.
- 4) Etapová zpráva sanace staré ekologické zátěže na lokalitě Velamos, a.s. Zlaté Hory, srpen 2005, zpracovatel EKOSYSTEM, spol. s r.o. Praha.
- 5) Závěrečná zpráva z doplňujícího doprůzkumu a monitoringu podzemní vody na lokalitě Zlaté Hory společnosti VELAMOS, a.s., listopad 2008, zpracovatel EKOSYSTEM, spol. s r.o. Praha.
- 6) Zpráva supervize k doplňujícímu doprůzkumu a monitoringu podzemní vody na lokalitě Zlaté Hory společnosti VELAMOS, a.s., leden 2009, ProGeo Consulting s.r.o.
- 7) Dodatek č. 1 k závěrečné zprávě z doplňujícího doprůzkumu a monitoringu podzemní vody na lokalitě Zlaté Hory společnosti VELAMOS, a.s., únor 2009, zpracovatel EKOSYSTEM, spol. s r.o. Praha.

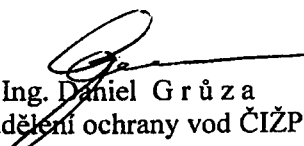
Podle ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. stanovila inspekce usnesením č. j. ČIŽP/49/OOV/SR01/0603034.003/09/VMG ze dne 5.3.2009 lhůtu 15 dnů ode dne doručení k uplatnění práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydání. Správní řízení bylo zahájeno dne 17.3.2009, to je dnem doručení výše uvedeného oznámení právnímu subjektu. Dne 24.3.2009 bylo na ČIŽP podáno stanovisko právního subjektu ve věci, které je ve spisu vedeno pod č. j. ČIŽP/49/OOV/SR01/0603034.004/09/VMG. Ve svém vyjádření ve věci právní subjekt uvádí, že nemá jiné doplňující návrhy k předloženým podkladům a souhlasí s navrženými opatřeními k nápravě. Jiné návrhy či připomínky ve věci nebyly do doby vydání rozhodnutí vzneseny.

V souladu s § 102 odst. 9 správního řádu takto vydané nové rozhodnutí brání vykonatelnosti výroků č. 5) a 6) původního rozhodnutí č. j. 9/OV/662/96/Gö ze dne 19.11.1996. V ostatním zůstává původní rozhodnutí nezměněno.

III. Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se může účastník řízení dle ust. § 81 a následujících správního řádu odvolat do 15-ti dnů ode dne následujícího po dni doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR, podáním učiněným u České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Ostrava, oddělení ochrany vod. Prvním dnem 15-ti denní lhůty je den následující po dni doručení rozhodnutí.




Ing. Daniel Grůza
Vedoucí oddělení ochrany vod ČIŽP OI Ostrava

Účastníci řízení (na doručence):

- Velamos, a.s. v zastoupení Ing. Marka Třísky, správce konkursní podstaty úpadce Velamos, a.s. Sobotín, Nemocniční 53, 787 01 Šumperk
- Město Zlaté Hory, Náměstí Svobody 80, 793 76 Zlaté Hory

Dále obdrží (po nabytí právní moci):

- Ministerstvo financí České republiky, Odbor 45-realizace privatizace majetku státu, Letenská 15, 118 10 Praha 1
- Ministerstvo životního prostředí ČR, OEŠ, RNDr. Příbyl, Vršovická 65, 100 10 Praha 10
- Městský úřad Jeseník, Odbor životního prostředí, 790 27 Jeseník
- Ř ČIŽP, Na břehu 267, Praha 9 – Vysočany, PSČ 190 00
- ČIŽP OI OOV Ostrava - centrální evidence
- ČIŽP OI OOV Ostrava - spis

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Oblastní inspektorát
adresa

tel.: , fax:

IČ: 41 69 32 05, e-mail: www.cizp.cz

Rozhodnutí v právní moci dnem 15.5.2006

Rozhodnutí vykonatelné dnem 15.5.2006

v Ostravě dne 14.5.2006 podpis



DOŠLO DNE 27.5.2006

Spisová značka: 0603034

Č.j.: 49/OOV/0603034.12/06/VMG

V Ostravě dne: 21.4.2006

Rozhodnutí

Česká inspekce životního prostředí, jako příslušný orgán podle ust. § 104 odst. 1 a ust. § 112 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen vodní zákon) v souladu se zákonem č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen správní řád) ukládá subjektu:

Název: VELAMOS, a.s.

Sídlo: Sobotín

IČO: 47 67 24 63

zastoupenému správcem konkursní podstaty úpadce Velamos, a.s. Sobotín, Ing. Markem Třískou (dále též právní subjekt) opatření k nápravě nedostatků dle § 42, odst.2) a § 115, odst.16) zákona č. 254/2001 Sb. o vodách ve znění pozdějších předpisů v areálu společnosti ve Zlatých Horách:

opatření k nápravě

- 1) Do doby realizace sanace v plném rozsahu provádět monitoring podzemní vody.
Termín zahájení: do třiceti dnů ode dne uzavření realizační smlouvy.
- 2) Provést doplňující průzkum s cílem aktualizovat rozsah znečištění povrchových a podzemních vod v ukazatelích CIU, Cr, Ni a NEL v celém zájmovém území (areál závodu a jeho severní předpolí) a prověřit možnou přítomnost dosud skrytých sekundárních ohnisek kontaminace těžkými kovy (Cr, Ni), chlorovanými uhlovodíky a NEL. Výsledky těchto prací budou zároveň podkladem pro stanovení nových cílových limitů sanace, o nichž bude rozhodnuto v samostatném řízení. Nutné je mimo jiné upřesnit vzájemný vztah povrchových a podzemních vod na lokalitě, zejména pak vliv kontaminace na kvalitu vody v tocích pod místem infiltrace a na hraničních profilech. Výsledky doprůzkumu zpracovat v závěrečné zprávě a předložit ji v termínu do šesti měsíců ode dne uzavření realizační smlouvy.
- 3) Zpracovat projekt intenzifikace sanace se zaměřením na ohniska kontaminace CIU, Cr a Ni v areálu závodu a zamezení postupu kontaminačního mraku v severním předpolí závodu tak, aby bylo sníženo riziko z infiltrace závadných látek do povrchových toků ve smyslu ochrany toků dle nařízení vlády č.61/2003 Sb. o vodách.
Termín: do šesti měsíců ode dne uzavření realizační smlouvy.

Odůvodnění

Rozhodnutím č.j. 9/OV/662/96/Gö ze dne 19.11.1996 uložila inspekce právnímu subjektu opatření k odstranění kontaminace chlorovanými uhlovodíky, těžkými kovy a NEL v staré ekologické zátěži v areálu společnosti Velamos, a.s. s cílem ochránit před znečištěním vodní zdroj pro veřejné zásobování města Zlaté Hory. Sanační práce byly na zájmové lokalitě zahájeny v roce 1997, od září 1998 sanace pokračovala v řádném režimu dle schváleného projektu prací v nesaturované a saturované zóně metodami diferencované těžby kontaminovaných zemín, sanačního čerpání a ventingu. V roce 2000 bylo dosaženo cílových limitů, stanovených pro ukazatel NEL v prostoru šrotiště. Cílové limity sanace, stanovené pro ukazatel chlorované uhlovodíky, dosaženy nebyly. Po ukončení etapy sanace nesaturované zóny v roce 2000 byla zpracována aktualizace analýzy rizika, ze které mimo jiné vyplynulo, že vodní zdroj pro veřejné zásobování obyvatel ZH1, ZH2 není kontaminant z areálu společnosti Velamos, a.s. ohrožen. Transport kontaminace podzemní vodou byl doložen matematickým modelem směrem na SSV až SV, to je mimo vodní zdroj. Výsledky matematického modelování, podložené rovněž rozbory vzorků povrchových vod nad a pod zájmovou lokalitou, však potvrdily infiltraci chlorovaných uhlovodíků v severním předpolí areálu do Zlatého potoka a Rožmitálského potoka.

V roce 2003 byl proveden doplňkový průzkum za účelem identifikace skrytých ohnisek kontaminace a pilotním testem byla na lokalitě ověřena účinnost metody ventingu a air-spargingu. V této fázi prací byla zjištěna dvě sekundární ohniska kontaminace CIU ve vzorcích horninového prostředí při bázi zvodnělého kvartérního kolektoru, ze kterých dochází k uvolňování polutantů do podzemních vod, a to v prostoru bývalého odmašťování v hale automatárny a v prostoru kotelny. Ze závěru zprávy mimo jiné vyplynulo, že sanační práce je nutné posílit zejména v prostoru zjištěných ohnisek a proto byl zpracován návrh projektu intenzifikace, který zahrnuje zejména použití metody air-spargingu v ohniscích areálu závodu, chemické oxidace chlorovaných uhlovodíků v ohniscích areálu závodu a v severním předpolí, proplachu in situ v ohnisku kontaminace těžkými kovy (Cr, Ni) v areálu závodu, posílení sanačního čerpání v ohniscích kontaminace CIU a vybudování hydraulické bariéry na výstupním profilu z areálu závodu. Poloprovozní ověření sanační technologie chemické oxidace chlorovaných uhlovodíků bylo na lokalitě realizováno v období září až listopad 2004 v rámci Projektu vědy a výzkumu VaV/730/2/03 „Výzkum a pilotní ověřování nových sanačních technologií a způsobů průzkumných postupů při odstraňování SEZ“, financovaného MŽP.

Ukončení sanačních prací a dosažení cílových parametrů sanace předpokládal dodavatel sanace dle projektu v termínu do 31.12.2001. Po tomto termínu byla na lokalitě realizována sanace pouze v tzv. přechodném období, a to formou omezeného sanačního čerpání. Účelem bylo zejména zabránit migraci masivního znečištění podzemní vody k recipientům do doby zahájení prací dle projektu intenzifikace. Práce v přechodném režimu byly dodavatelem sanace na lokalitě realizovány do června 2005, kdy oznámil dopisem ze dne 23.6.2005 jejich zastavení z důvodu neprodloužení doby překlenovacího sanačního čerpání ze strany FNM ČR. Od června 2005 tedy na lokalitě sanační práce ani monitoring neprobíhají, a to přesto, že výsledky sledování koncentrace chlorovaných uhlovodíků v Rožmitálském potoce v profilu Rykrčka jednoznačně dokladovaly, že dochází k nepřijatelnému ovlivnění vodního toku. V případě PCE je v tomto profilu překročen limit dle NV č.61/2003 Sb. Cca trojnásobně.

Neuspokojivý stav řešení staré ekologické zátěže byl podnětem pro jednání, které svolala ČIŽP ve spolupráci s příslušným vodoprávním úřadem dne 27.9.2005. Zhodnocením prací vyplynulo, že přestože sanačním čerpáním bylo vytěženo v bilanci 30x více chlorovaných uhlovodíků než předpokládal původní projekt, **cílové limity sanace v ukazateli chlorované uhlovodíky dosaženy nebyly a ve stanovené lhůtě není jejich dosažení v areálu závodu a blízkém severním předpolí reálné.** Doposud nebyl realizován průzkum v takovém rozsahu, aby bylo možno identifikovat převážnou část sekundárních ohnisek znečištění podzemní vody a v souvislosti s tím nebyl zpracován projekt intenzifikace sanace. Nedostatečnými jsou rovněž podklady pro stanovení nových cílových limitů sanace vzhledem k nově dokladovaným příjemcům rizika, kterým není podle aktuálních poznatků vodní zdroj ZH 1 a ZH 2, ale recipienty Zlatý potok a zejména Rožmitálský potok. Přerušením sanačního čerpání bylo zvýšeno riziko nekontrolovatelné migrace kontaminace mimo areál, zhoršení závadného stavu na lokalitě a závažné ohrožení podzemních vod v širším území. Při delší nečinnosti na lokalitě je vysoce pravděpodobné znehodnocení výsledků dosavadních sanačních prací a následná eliminace zvýšených ekologických rizik si vyžádá neúměrné navýšení finančních nákladů.

Na nebezpečí vzniku havarijního stavu na lokalitě a s tím spojeného neúměrného navýšení potřebných finančních prostředků upozorňoval i ředitel odboru ekologických škod Ministerstva životního prostředí, a to dopisem ze dne 7.6.2005.

Neuspokojivý stav v řešení staré ekologické zátěže v areálu společnosti ve Zlatých Horách byl podnětem pro zahájení správního řízení o uložení opatření ve smyslu §115, odst.16 vodního zákona, to je ve věci uložení provedení průzkumů a zpracování odborných podkladů, rozhodných pro vydání samostatného rozhodnutí pro dokončení sanace.

Správní řízení bylo zahájeno doručením oznámení, vedeného ve spise pod č.j. 9/OV/8416/05/Gö, dne 24.11.2005 účastníku řízení. Záměrem inspekce v rámci tohoto řízení bylo uložit provádění monitoringu podzemní vody, provedení doplňujícího průzkumu znečištění povrchových a podzemních vod a zpracování projektu dokončení sanace. Výsledky těchto prací budou podkladem pro vydání samostatného rozhodnutí k dokončení sanace na zájmové lokalitě. Lhůty realizace jednotlivých opatření navrhla inspekce v oznámení o zahájení řízení od dvou do osmi měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí.

K navrženým opatřením se vyjádřil právní subjekt dopisem ze dne 23.12.2005. Ve svém stanovisku mimo jiné uvádí, že k obsahu navržených opatření nemá zásadních připomínek s výjimkou navrhovaných termínů plnění. Dle jeho sdělení nejsou stanovené termíny jednotlivých opatření pro nabyvatele splnitelné, neboť jejich plnění bude záviset od vyhlášení a především realizace výběrových řízení, které bude zajišťovat FNM ČR. Proto doporučuje, aby termíny zahájení realizace navrhovaných opatření byly závazně potvrzeny FNM ČR, který musí dle jeho názoru nést příslušnou spoluzodpovědnost.

Inspekce zadala odborně způsobilé laboratoři provést kontrolní monitoring podzemní vody ve vybraných vrtech, umístěných na zájmové lokalitě po cca 5ti měsících od ukončení čerpání podzemních vod. Výsledky analýz vzorků prokázaly významné zhoršení kvality podzemních vod, a to zejména v oblasti areálu podniku v okolí vrtu HSV 13 a HSV 43, kde bylo dokladováno několikanásobné zvýšení koncentrací Ni a Cr, u vrtu HSV 43 rovněž koncentrace CIU. Alarmující jsou rovněž výsledky koncentrací CIU ve vrtu HSV 24 a HSV 45, to je ve vzdálenosti cca 50 m od severní hranice areálu podniku ve směru proudění podzemní vody. Dle rozboru vzorku podzemní vody dne 22.11.2005 ve vrtu HSV 24, kde

byl dlouhodobě indikován stabilizovaný stav s koncentracemi polutantů pod limity sanace, se koncentrace CIU zvýšily cca 10 ti násobně. Nárůst koncentrace chlorovaných uhlovodíků na cca 2,5 násobek vykázal rovněž rozbor vzorku podzemní vody z vrtu HSV 45. Monitoringem byl potvrzen závadný stav i na vrtu HSV 11, kde byla znovu ověřena koncentrace NEL nad limit sanace. Ve vzorku povrchové vody Rožmitálského potoka v profilu Rykrka byl imisní standart PCE překročen více než čtyřnásobně.

Po dobu přechodného sanačního čerpání se podařilo stabilizovat zdroje kontaminace uvnitř areálu a z dlouhodobého pohledu bylo dosaženo klesajícího trendu polutantů. Výsledky monitoringu z listopadu a prosince 2005 potvrdily, že přerušením sanačního čerpání v roce 2005 došlo ke **zhoršení stavu podzemních vod** v některých místech vnitřního areálu až na úroveň znečištění před zahájením sanace.

Na základě nově zjištěných poznatků doplnila inspekce dopisem 49/OOV/0603034.02/06/VMG ze dne 27.1.2006 oznámení o zahájení správního řízení tím, že seznámila dotčené subjekty s kontrolními výsledky výše uvedených rozborů a zároveň se stanoviskem právního subjektu k navrženým opatřením. Ve lhůtě, stanovené pro vyjádření, se k podkladům řízení vyjádřil pouze právní subjekt, a to dopisem, vedeným na ČÍZP pod č.j. 49/OOV/0603034.05/06/VMG. Ve svém stanovisku **doporučuje navrhovaná opatření realizovat co nejdříve** se zdůrazněním, že splnění opatření je především závislé od vypsání veřejné zakázky Ministerstvem financí ČR. Jiné připomínky či náměty ve věci nebyly podány.

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1.1.2006 přešla působnost bývalého FNM ČR na Ministerstvo financí ČR, odbor 45, oddělení ekologických škod, požádala inspekce dopisem 49/OOV/0603034.08/06/VMG ze dne 7.3.2006 tento subjekt o vyjádření ve věci. Ve stanovené lhůtě do 31.3.2006 inspekce stanovisko MF neobdržela.

Před vydáním rozhodnutí je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti, důležité pro ochranu veřejného zájmu a rovněž všechny rozhodné okolnosti, svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Proto inspekce nařídila ústní jednání, ve věci, při kterém dala možnost účastníku řízení i dalším dotčeným subjektům seznámit se s podklady pro rozhodnutí, případně uplatnit své připomínky a návrhy. Závěry jednání byly sepsány do protokolu, vedeného ve spise pod č.j. 49/OOV/0603034.11/06/VMG.

Na základě výsledků tohoto jednání za účasti zástupce právního subjektu a MF došla inspekce k názoru, že právní subjekt, kterému je povinnost ukládána, nemůže termín zahájení ani délku výběrových řízení na dodavatele prací aktivně ovlivnit. Odpovědnost za realizaci opatření k nápravě může převzít až po úspěšném ukončení výběrového řízení, tzn. po podepsání realizační smlouvy mezi Ministerstvem financí a vítězem výběrového řízení na realizaci prací. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem uložila inspekce tímto rozhodnutím lhůtu opatření k nápravě odvozením od data uzavření realizační smlouvy pro provedení těchto prací. Tímto byla zohledněna připomínka účastníka správního řízení, vznesená v jeho průběhu. Jiné námítky či podněty ve věci nebyly do doby vydání tohoto rozhodnutí podány, a proto inspekce rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí je možné podat podle ustanovení § 53 a následujících zákona č.71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) odvolání k Ministerstvu životního prostředí ČR do 15-ti dnů od jeho doručení podáním, učiněným u České inspekce životního prostředí Ostrava.




Ing. Daniel Grůza
vedoucí oddělení ochrany vod ČIŽP OI Ostrava

Rozdělovník:

Účastník řízení (na doručence):

Velamos, a.s. v zastoupení Ing. Marka Třísky, správce konkursní podstaty úpadce Velamos, a.s. Sobotín, Nemocniční 53, Šumperk.

dále obdrží (po nabytí právní moci):

- Ministerstvo financí České republiky, Odbor 45-realizace privatizace majetku státu, Letenská 15, 118 10 Praha 1.
- Ministerstvo životního prostředí ČR, OEŠ, RNDr. Příbyl, Vršovická 65, 100 10 Praha 10
- Město Zlaté Hory, Náměstí Svobody 80, 793 76 Zlaté Hory.
- Městský úřad Jeseník, Odbor životního prostředí, 790 27 Jeseník
- Ř ČIŽP, Na břehu 267, Praha 9 – Vysočany, PSČ 190 00
- ČIŽP OI OOV Ostrava - centrální evidence
- ČIŽP OI OOV Ostrava - spis